

Projektový list 2025

Název projektu	Malá farma – výukové programy EVVO
Stručný popis projektu	Základním posláním Krajského střediska ekologické výchovy v Chebu je podpora vzdělávání k udržitelnému rozvoji a uplatňování metod badatelské výuky. V rámci této činnosti nabízíme badatelsky orientované výukové programy tematicky související zejména se zemědělstvím, s chovy hospodářských zvířat a pěstitelstvím, dále s tradičními řemesly, ale i s oblastmi biologie, ekologie a ochrany životního prostředí. Zároveň nabízíme školním koordinátorům EVVO možnosti spolupráce při tvorbě a naplňování školských vzdělávacích plánů.
Cíl projektu	Cílem projektu je zkvalitnit a zatraktivnit výuku přírodovědných a technických oborů a zároveň posílit kompetence žáků, které se týkají udržitelného rozvoje prostřednictvím tvorby a realizace vzdělávacích programů, didaktických pomůcek a materiálů. Žáci se během výukových programů, přiměřených jejich věku i stávajícím znalostem, seznámí se základními chovatelskými pojmy, samotným chovem zvířat v současnosti i historii, a také zpracováním některých produktů. Každý z připravovaných programů zahrnuje také praktickou činnost žáků.

Téma	<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="548 225 2000 475">1. Za zvířátky na farmu (2 h, MŠ)<p>Program je určený pro děti z mateřských škol, které si zde zopakují názvy domácích zvířat a jejich mláďat. Děti se nejdříve naučí, jak se u zvířátek mají chovat, prohlédnou si stáj a jednotlivé druhy a na závěr si mohou některá zvířátka i pohladit. Povíme si také, jaký z nich máme užitek, jak se o ně máme starat a čím se živí. Při následném krmení se děti snadno zbaví případného strachu ze zvířat a osvojí si i základní druhy krmiv. Program je určen nejmenším dětem a trvá cca 2 hodiny.</p><li data-bbox="548 523 2000 730">2. Malým farmářem (2 h, ZŠ)<p>V průběhu prohlídky farmy se děti seznámí se všemi jejími obyvateli a získají informace o jejich životě a původu jednotlivých druhů. Řekneme si o významu hospodářských zvířat pro člověka a o tom, jak je chovat, aby byla zdravá a měla důstojný a spokojený život. Kromě toho si děti na vlastní kůži vyzkouší, jaké je to být opravdovým chovatelem a co všechno to vlastně obnáší. Program je dvouhodinový.</p><li data-bbox="548 818 2000 1026">3. Hrajeme si na zahradě (3 h, MŠ, ZŠ, SŠ)<p>Zahrádkaření má v českých zemích velkou tradici, ale ve větších městech se začíná pomalu vytrácet. Na statku jsou proto k vidění pokusná políčka, záhony se zeleninou i ovocné stromy a keře. Žáci si vyzkouší základní zahradnické práce s různým náradím a seznámí se s nejčastěji pěstovanými druhy ovoce a zeleniny. Společně si zasadíme rostlinku, kterou si děti odnesou domů k vypěstování</p><li data-bbox="548 1074 2000 1241">4. Odpadománie (3 h, MŠ, ZŠ, SŠ)<p>Třídění odpadu je návyk, který by měly děti získávat už od útlého věku. Cílem výukového programu je prohloubení znalostí v oblasti třídění a recyklace odpadů a získání osobní zkušenosti formou her a vyrábění. Vyzkoušíme si druhotné využití odpadového materiálu, jako jsou pet-lahve, papírové ruličky apod.</p>
-------------	--

5. Babka kořenářka (3 h, MŠ, ZŠ, SŠ)

Léčivé rostliny se od dávných dob používají na všechny možné druhy neduhů. Při výukovém programu se seznámíme s různými druhy bylin, s jejich pěstováním, sběrem, účinky a použitím. Ukážeme si, jak byliny sušit a připravit z nich léčivý přípravek. Uvaříme si léčivý čaj a ukážeme si přípravu bylinné mastičky.

6. Mléko není jenom mléko (3 h, ZŠ, SŠ)

Žáci se seznámí se základními druhy zvířat, které chováme pro mléko. Povíme si něco z historie chovu dojných zvířat a nárocích a podmínkách, ve kterých se cítí dobře. Zjistíme, z čeho se mléko skládá, jaký význam má pro lidské zdraví a jaké výrobky se z něj dají vyrobit. Děti si pak zpracování Mléka názorně vyzkouší a domů si odnesou vlastnoručně vyrobený domácí sýr.

7. Zasad' třeba chleba (3 h, ZŠ, SŠ)

Na pokusných políčkách si děti prohlédnou základní druhy pěstovaných obilovin, naučí se je rozeznávat a popsat jejich stavbu. Povíme si o jejich významu pro člověka, i jak se tyto rostliny pěstují a sklízí. Součástí programu je i představení pravěkých způsobů zpracování obilovin, které si děti ve skupinkách vyzkouší. Každý si pak zadělá a upeče vlastní bochníček chleba, který si po vychladnutí může odnést domů.

8. Jak na louce vyrost svetr (3 h, ZŠ, SŠ)

Dozvíme se o zvířatech a rostlinách, které jsou člověkem od nepaměti využívány k textilním účelům. Budeme se podrobněji zabývat chovem a potřebami ovcí a tím, jak jsou člověkem využívány. Zkusíme si také, jak se zpracovává surová ovčí vlna od praní až k hotovému výrobku. Nakonec si vyrobíme vlněnou antistresovou kuličku pomocí metody mokrého plstění.

9. Tekoucí život (3 h, ZŠ, SŠ)

Při výukovém programu probereme význam vody v přírodě, její vznik, koloběh, složení a chování. Bude nás zajímat, jak máme s vodou hospodařit a jak ji chránit. V rámci badatelské činnosti budeme zkoumat různé vzorky vody, např. jejich pH a vodivost a prozkoumáme přítomnost možných znečištění. Zjistíme také, jaké organismy se v různých vodách nalézají, a řekneme si o vodstvu v našem regionu.

10. Život pod nohama (3 h, ZŠ, SŠ)

Výukový program je zaměřený na půdní obal Země. Žáci si pomocí badatelských metod sami vyzkouší mechanickou, chemickou a biologickou analýzu půdy a půdního profilu, dozví se o vzniku a vývoji půdy a jejím nedozírném významu pro život na Zemi. Podíváme se na půdu v terénu, na vznik humusu, na degradaci půdy, na správné i nesprávné hospodaření s půdou.

11. Rostliny v zemědělské krajině (3 h, ZŠ, SŠ)

Při výukovém programu se žáci dozvědí o světě rostlin využívaných v zemědělství a zemědělské krajině. Výklad bude zaměřen na divoce rostoucí rostliny i jednotlivé hospodářské plodiny, které se v zemědělství běžně pěstují. Seznámíme se také s jednotlivými zemědělskými pracemi a stroji, které zemědělské práce vykonávají.

12. Živočichové v zemědělské krajině (3 h, ZŠ, SŠ)

Výukový program je zaměřený na divoká a domestikovaná zvířata, která souvisí se zemědělstvím a zemědělskou krajinou. Žáci se seznámí s druhy divokých živočichů, které zemědělskou krajinu vyhledávají i s mnoha druhy hospodářských zvířat, jež jsou v zemědělské krajině chovány. Součástí výukového programu jsou terénní exkurze s dalekohledy.

13. Vánoční vyrábění (od 1. prosince 2025, 3 h, MŠ, ZŠ, SŠ)

Vánoční vyrábění je u nás ve znamení klidu a pohody. Uvaříme si teplý bylinkový čaj, zapálíme voňavého františka, popovídáme si o symbolice Vánoc a společně se naladíme do předvánoční atmosféry. Nechybí ani připomenutí staročeských zvyků a tradic. Děti si upečou a ozdobí cukroví, vyrobí si pěknou vánoční dekoraci a ve zbylém čase navštíví zvířátka na statku.

14. Velikonoční vyrábění (od 1. dubna 2025, 3 h, MŠ, ZŠ, SŠ)

Na statku je nejvíce živo právě na jaře, kdy se příroda probouzí a rodí se nová mláďata. Před Velikonocemi si u nás popovídáme o velikonoční symbolice a připomeneme si krásné tradice, jako je pletení pomlázky nebo barvení a zdobení vajíček. Při prohlídce statku seberou děti vajíčka, která si s pomocí různých technik ozdobí. Společně si pak upleteme pomlázku z vrbového proutí a ozdobíme jim pentlemi.

15. Mýdlová bublinka (3 h, ZŠ, SŠ)

Po úvodním povídání o základních hygienických návycích u lidí i zvířat se zaměříme na běžně dostupné suroviny, ze kterých se dá vyrobit domácí šampon, saponát nebo prací prášek. Žáci si následně vyzkouší na vlastní kůži, jak náročné bylo praní prádla jen s pomocí necek a valchy, pracího zvonu i ruční pračky. Závěrem si každý vyrobí vlastní mýdlo z rozehráté mýdlové hmoty, barviv, vůní a bylinek.

16. Moudrost lesa (2 - 3 h, MŠ, ZŠ)

Funkce lesa v krajině je nezastupitelná. Povíme si o lesním společenství, významu lesa a zajímavostech z této říše. V interaktivní hře se děti seznámí se stopami lesních zvířat a také se vyzkouší z poznávání běžných druhů stromů. Jako badatelé provedeme enviroexperiment s mechy. Na závěr si děti vyrobí a odnesou šiškového skřítku.

19. Zvířectina, aneb řeč zvířat (2 - 3 h, MŠ, ZŠ, SŠ)

V tomto novém výukovém programu nahlédneme do vědní disciplíny zabývající se chováním živočichů – etologie. Zjistíme, jakým způsobem se zvířata projevují, proč je důležité porozumět řeči zvířat. Žáci v roli vědců na základě vlastního pozorování budou sepisovat zjednodušený etogram. Také se dozví, co znamená životní pohoda zvířat (welfare). Na závěr mohou žáci prezentovat své výsledky, poznatky a diskutovat na dané téma.

	<p>20. Ptačí svět (3 h, MŠ,ZŠ,SŠ)</p> <p>V tomto novém výukovém programu nahlédneme do ptačí říše. Naučíme se rozpoznávat základní druhy ptáků podle vzhledu i jejich hlasu. Dozvíme se o jejich způsobu života. V neposlední řadě nás bude zajímat, jak můžeme ptákům pomoci a také jak je ochránit. Jako praktickou činnost s i zkusíme vyrobit ptačí příkrm.</p>
Organizátor	<p>Školní statek a krajské středisko ekologické výchovy Cheb, příspěvková organizace</p> <p>U Farmy 30/11, Cheb - Dolní Dvory, 350 02</p>
Partneři	<p>Karlovarský kraj – Krajský úřad - Odbor Životního prostředí a zemědělství</p>
Náklady	<p>180 minut = 40 Kč/os, dvouhodinové programy „Za zvířátky na farmu“ a „Malým farmářem“ za 30 Kč/os.</p>
Cílová skupina / počet	<p>Žáci MŠ, I. a II. stupně ZŠ, SŠ, speciální školy</p> <p>Jeden výukový program je vhodný pro maximálně jednu třídu (cca 25 žáků), je možné objednat až dvě třídy nejednou (cca 50 žáků), ale vždy na různé výukové programy.</p>
Termín / délka	<p>Všechny pracovní dny v průběhu roku 2025, délka programů 120 – 180 min.</p>
Publicita	<p>www.ekocentrumcheb.cz, www.facebook.com/EkocentrumCheb.</p>
Poznámka / vybavení	<p>Pro objednání výukového programu lze využít webového formuláře zde. Možnost přímého kontaktu na koordinátora výuky: Bc. Kateřina Marková na tel. 602 526 290 nebo přes e-mail: markova@ssccheb.cz. V případě zrušení objednaného termínu méně než tři dny předem, si EC Cheb účtuje storno poplatek ve výši 300 Kč.</p> <p>Program je určen vždy pro jednu třídu a jeho začátek i délku lze po předchozí domluvě přizpůsobit. Dopolední program zpravidla začíná v 9:00 a odpolední v 12:00. Výuka probíhá v prostorách Malé farmy a učeben KSEV Cheb, včetně stájí, výběhů a pastviny, tomu je zapotřebí přizpůsobit obuv a oblečení dětí (tj. nejlépe nepromokavou obuv i oděv). Pro svačinu je k dispozici vytápěná učebna.</p>

	<p>V den výuky je třeba odevzdat prezenční listinu, která je ke stažení na webu www.ekocentrumcheb.cz. Poplatek za program je vybírán na místě spolu s vyplněnou prezenční listinou.</p>
--	---

Lektor je zodpovědný za obsah programu, odpovědnost za děti a žáky nese pedagog.